

Παρατηρήσεις - Σχόλια - Επεξηγήσεις

Διακρίσεις των ποινών

Οι ποινές διακρίνονται σε κύριες και παρεπόμενες.

Κύριες ποινές είναι εκείνες που μπορούν να επιβληθούν αυτοτελώς.

Οι κύριες ποινές διακρίνονται σε:

A. Στερητικές της ελευθερίας ποινές, που είναι:

- 1) *Η κάθειρξη*. Αυτή προβλέπεται για κακουργήματα και μπορεί να είναι ισόβια ή πρόσκαιρη. Η διάρκεια της πρόσκαιρης κλιμακώνεται ανάμεσα στα 5 και τα 20 χρόνια (αρ. 52 Π.Κ.)
- 2) *Η φυλάκιση*. Αυτή προβλέπεται για πλημμελήματα. Η διάρκειά της κλιμακώνεται ανάμεσα στις 10 ημέρες και τα 5 χρόνια (αρ. 53 Π.Κ.)
- 3) *Η κράτηση*. Αυτή προβλέπεται για τα πταίσματα. Η διάρκειά της κλιμακώνεται από 1 έως 30 ημέρες (αρ. 55 Π.Κ.)
- 4) *Ο περιορισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα των εφήβων από 12 έως 17 ετών* (αρ. 54 Π.Κ. και 127 Π.Κ.)
- 5) *Ο περιορισμός σε ψυχιατρικό κατάστημα ή σε παράρτημα φυλακών, των επικινδύνων εγκληματιών, ελαττωμένης ικανότητας προς καταλογισμό* (αρ. 38 & 41 Π.Κ.)

B. Χρηματικές ποινές που είναι:

- 1) *Η χρηματική ποινή* που προβλέπεται για πλημμελήματα.
- 2) *Το πρόστιμο* που προβλέπεται για τα πταίσματα.

Παρεπόμενες ποινές είναι εκείνες που δεν μπορούν να επιβληθούν ποτέ μόνες του αλλά που συνοδεύουν πάντα μια άλλη ποινή, την κύρια, ως παρακολούθημά της. Αυτές είναι:

- 1) Η αποστέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (αρ. 59-66 Π.Κ.)
- 2) Η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος (αρ. 67 Π.Κ.)

Μέτρα Ασφαλείας. Διακρίνονται σε:

A. Αναπληρωματικά:

- 1) Σε δημόσιο θεραπευτικό κατάστημα, η φύλαξη ακαταλόγιστων εγκληματιών που τέλεσαν κακούργημα ή πλημμέλημα, για το οποίο ο νόμος απειλεί ποινή ανώτερη από έξι μήνες, γιατί κρίνονται ότι είναι επικίνδυνοι για τη δημόσια ασφάλεια (αρ. 69 Π.Κ.)
- 2) Αναμορφωτικά και θεραπευτικά για τους ανήλικους εγκληματίες (αρ. 122 & 123 Π.Κ.)

B. Συμπληρωματικά:

- 1) Εισαγωγή αλκοολικών και τοξικομανών σε θεραπευτικό κατάστημα (αρ. 71 Π.Κ.)
- 2) Παραπομπή σε κατάστημα εργασίας (αρ. 72 Π.Κ.)

Ανήλικοι εγκληματίες κατά τον Π.Κ. είναι αυτοί, που διατρέχουν το 7ο έτος της ηλικίας τους έως και το 17ο έτος. Από αυτούς όσοι έχουν ηλικία έως και το 12ο έτος ονομάζονται παιδιά και οι υπόλοιποι έφηβοι (αρ. 121 Π.Κ.).

Έως το 7ο έτος της ηλικίας του ο άνθρωπος είναι ποινικά αδιάφορος.

Εργασία για το σπίτι

- ◆ Ο Α που είναι 16 ετών και ζει σε μια μικρή επαρχιακή πόλη, πήρε κάποια μέρα, κρυφά, το αυτοκίνητο από τον πατέρα του και άρχισε να οδηγεί μέσα στους δρόμους της πόλης. Ξαφνικά παρουσιάστηκε μπροστά του ένας πεζός. Δυστυχώς ο νεαρός δεν πρόλαβε να φρενάρει και σκότωσε τον πεζό. Να αναφέρετε:
 - α) Έχει ικανότητα καταλογισμού ο δράστης;
 - β) Τι έγκλημα διέπραξε και πώς θα τιμωρηθεί;
 - γ) Ευθύνονται άλλοι για το έγκλημα;

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Ερωτήσεις του τύπου «σωστό - λάθος»

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες.

1. Οι ποινικές κυρώσεις προβλέπουν ποινές και μέτρα ασφαλείας.	Σ	Λ
2. Η ποινή είναι κακό, που απειλείται από το νόμο και επιβάλλεται από τον ποινικό δικαστή στο δράστη για το έγκλημα που διέπραξε.	Σ	Λ
3. Οι έννοιες του νομικού και του πραγματικού εγκλήματος ταυτίζονται.	Σ	Λ
4. Όποιος δεν έχει την ικανότητα καταλογισμού της πράξης του μένει ατιμώρητος.	Σ	Λ
5. Άδικη είναι η πράξη που είναι αντίθετη στον ηθικό νόμο.	Σ	Λ
6. Η πρόθεση (δόλος) ή η αμέλεια είναι βασικά στοιχεία για τον καταλογισμό της πράξης στο δράστη.	Σ	Λ
7. Ενήλικος ποινικά είναι αυτός, που έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του.	Σ	Λ
8. Καταλογίζεται μια πράξη στο δράστη, όταν βρίσκεται σε κατάσταση ανάγκης.	Σ	Λ

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Οι ποινές διακρίνονται σε:
 - α) τυπικές και άτυπες
 - β) κύριες και παρεπόμενες
 - γ) αυστηρές και ήπιες
 - δ) ηθικές και κοινωνικές

2. Όταν αποφασίζουν πολλά άτομα μαζί να διαπράξουν ένα έγκλημα και το πραγματώνουν, τότε αυτό καλείται:
- α) φυσική αυτουργία
 - β) απόπειρα
 - γ) παράνομη συμμορία
 - δ) συμμετοχή

Συνδυασμός ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής και σύντομης απάντησης

1. **A.** Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Μέτρα ασφαλείας είναι μορφές κυρώσεων, που αποβλέπουν:

- α) στην προφύλαξη της κοινωνίας από την επικίνδυνη συμπεριφορά ορισμένων ατόμων
- β) στον εκφοβισμό των τρίτων

- B.** Να αιτιολογήσετε σύντομα την απάντησή σας:

.....
.....
.....

2. **A.** Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

Το αδίκημα της απόπειρας υπάρχει όταν:

- α) κάποιος, αποφασίζοντας να κλέψει ένα κατάστημα, έβγαλε αντικλείδι και επιχείρησε να μπει μέσα χωρίς να το κατορθώσει, επειδή λειτούργησε ο συναγερμός
- β) ο Α βοήθησε το φίλο του Β να σκοτώσει τον Γ γείτονά τους

- B.** Να αιτιολογήσετε σύντομα την απάντησή σας:

.....
.....
.....

Ερώτηση αντιστοίχισης

Να γράψετε στο κενό αριστερά το γράμμα του δεδομένου της Β' στήλης, που αντιστοιχεί στο δεδομένο της Α' στήλης. (Σε κάθε δεδομένο της Α' στήλης αντιστοιχεί ένα μόνο από τα δεδομένα της Β' στήλης).

A'	B'
1. ___ Πλημμελήματα	α) κάθειρξη
2. ___ Κακουργήματα	β) φυλάκιση και χρηματική ποινή
3. ___ Πταίσματα	γ) κράτηση και πρόστιμο

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Ποινικό δίκαιο είναι το σύνολο των κανόνων που καθορίζουν ποιες πράξεις αποτελούν και σε ποιες υποβάλλεται ο δράστης τους.
2. Το Ποινικό Δίκαιο στοχεύει αφενός να διασφαλίζει κάθε ανθρώπου και αφετέρου να προστατεύει τον από την αυθαιρεσία των
3. Νομικό έγκλημα είναι ό,τι προβλέπεται και απειλείται με στο Πραγματικό έγκλημα είναι κάθε συμπεριφορά που αξιολογείται ως ιδιαίτερα
4. α) Ως πράξη νοείται η εξωτερική ανθρώπινη συμπεριφορά.
β) Στην έννοια της πράξης συμπεριλαμβάνεται και η

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

Να απαντήσετε συνοπτικά στις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Τι είναι έγκλημα;
2. Πότε ο δράστης κάνει μια πράξη με δόλο και πότε με αμέλεια;

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Να προσδιορίσετε:

1. Τη βασική διάκριση των νομικών εγκλημάτων και τις ποινές που προβλέπονται γι' αυτά.
2. Τις κύριες και τις παρεπόμενες ποινές.
3. Τα στοιχεία που απαιτούνται για να καταλογιστεί μια πράξη στο δράστη.